

Yttrande över remiss från Livsmedelsverket gällande fastställande av kontrollfrekvens för regelbunden riskbaserad offentlig kontroll av kontaktmaterialverksamheter

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) ser positivt på att Livsmedelsverkets modell för fastställande av kontrollfrekvens för riskbaserad kontroll används även inom FCM-området. Det är dock generellt från texten lite svårt att förstå vilka verksamheter som kan tänkas omfattas av kontrollen

Generella synpunkter

Livsmedelsverket har gett SLU möjlighet att ge ett yttrande över en remiss om fastställande av kontrollfrekvens för verksamheter gällande material i kontakt med livsmedel (FCM) och FCM-aktiviteter på livsmedelsanläggningar. Det föreslås att Livsmedelsverkets modell för fastställande av kontrollfrekvens för regelbunden riskbaserad offentlig kontroll kompletteras att även gälla FCM. SLU ser positivt på att Livsmedelsverkets modell för fastställande av kontrollfrekvens för riskbaserad kontroll används även inom FCM-området. Det är dock generellt från texten lite svårt att förstå vilka verksamheter som kan tänkas omfattas av kontrollen. Denna information finns kanske i andra dokument? En fråga är om kontrollen omfattar FCM som importerar/förädlas/tillverkas av FCM-verksamheterna och som sedan används vid produktion livsmedelsråvaror/livsmedel, till exempel rörmaterial, eller material i olika maskiner som behövs för livsmedelsproduktionen?

Specifika synpunkter

4.2. Begreppet exponering är dåligt definierat i texten. Det krävs en del tankeverksamhet för läsaren att förstå de olika betydelseerna av exponering. Exempel 1 (sid 14): *"Verksamhetens omfattning ska spegla spridningen av kontaktmaterial från en verksamhet och därmed människors exponering"*. Ett

förtydligande om vilken typ av exponering som åsyftas; exponering för FCM i sig eller de faror som kan finnas i FCM? Exempel 2 (sid 14): *”Ett mått som skulle kunna spegla exponeringen bra vore ”kontaktförhållandet” det vill säga förhållandet mellan yta och volym (dm² per kg livsmedel)”*. Här tycks exponering betyda migrerade kemiska faror från förpackningsmaterial till livsmedel? Exempel 3 (sid 15): *” De mått som Livsmedelsverket därför föreslår för omfattningen är hanterade volymer (vikt) alternativt antal enheter (antal producerade produkter). Detta är mått som även används i Finland och som företag kan få fram uppgifter om. Det speglar dessutom exponeringen bättre än antal årsarbetskrafter”*. I det senaste exemplet är det också svårt att förstå hur ”antal årsarbetskrafter” kommer in i sammanhanget.

4.3. Exempel 4 (sid 20): *”Det är viktigt att särskilt uppmärksamma produkter till för att förpacka livsmedel som småbarn/spädbarn konsumerar eftersom barns exponering av eventuellt farliga ämnen, är högre per kilogram kroppsvikt än för vuxna. Det är också vanligt att livsmedel till småbarn packas i mindre förpackningar vilket ger en högre exponeringsyta”*.

I tabell 3 ges förslag på valbara produktgrupper i modellen för fastställande av kontrollfrekvens. De produktgrupper som anses vara högt prioriterade i modellen är FCM avsedda för barn 0-3 år och återvunna material. De olika materialen, såsom plast, papper/kartong, lim/klister, tryckfärg, textil, trä, keramik, etc., ges för enkelhetens skull samma kontrollpoäng. Detta trots att till exempel kemikalier som komponenter i FCM-plast är reglerat i lagstiftningen medan kemikalier i papper/kartong i princip är oreglerade. Med denna skillnad i reglering borde plast få en lägre poäng än papper/kartong? En utveckling av en differentiering av kontrollpoängen i tabell 3, som återspeglar regleringsgraden av de kemiska riskerna i lagstiftningen vore önskvärd.

4.8. Möjligheter att få reducerad kontrollfrekvens om verksamheten till exempel har visat god efterlevnad eller tredjepartscertifiering beskrivs mer eller mindre detaljerat. Däremot saknas en liknande beskrivning av de fall där verksamheter kan tänkas få ökad kontrollfrekvens än modellen ger vid handen.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Rauni Niskanen efter föredragning av koordinator Linda Ferngren. Innehållet har utarbetats av professor Anders Glynn vid institutionen för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap.

Rauni Niskanen

Linda Ferngren